U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **A. M.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Burešem, LL.M., advokátem se sídlem Dukelských hrdinů 471/29, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2016, č. j. OAM-294/ZA-ZA14-P17-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 8. 2016, č. j. 1 Az 6/2016 – 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení nadepsaného rozsudku, jímž Městský soud v Praze zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci žádnou z forem mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[2] Proti rozsudku městského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, a to z důvodů uvedených v § 103 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Namítá, že městský soud i správní orgán nesprávně posoudily skutečnost, zda stěžovatel naplnil důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Situaci ve své vlasti nepovažuje za natolik uspokojivou, aby umožňovala jeho návrat do vlasti bez obav, že bude opětovně pronásledován pro politické názory a bude mu hrozit nebezpečí vážné újmy. Členství ve straně Prosperující Arménie a odlišné politické názory od idejí vládnoucí strany mu způsobily řadu potíží. Stěžovatel i přes nátlak odmítl volit v prezidentských volbách v roce

2012 prezidenta Serže Sarkisjana. Od té doby mu počaly potíže. Lidé mu vyhrožovali. Velitel ochranky prezidenta stěžovateli telefonoval a řekl mu, aby se přestal politicky angažovat. Stěžovatel se nestáhnul a pokračoval v účastech na protestních akcích proti vládě a vládnoucímu režimu. Následně byl na pokyn propuštěn ze zaměstnání, byť s ním byli nadřízení spokojení. Stěžovatel čelil výhružným telefonátům a SMS zprávám.

[3] Správní orgán kladl k tíži stěžovatele, že neznal jméno nové předsedkyně strany Prosperující Arménie, a městský soud se s tím ztotožnil. Změna ve vedení strany však nastala v době, kdy stěžovatel opouštěl zemi původu a ukrýval svoji rodinu. Správní orgán ani městský soud se nijak nevypořádaly se skutečností, že byl nucen volit někoho jiného a následně byl propuštěn ze zaměstnání. Stěžovatel dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, který se týkal výkladu pojmu pronásledování. Dále stěžovatel namítá, že správní orgán si z podkladů pro vydání rozhodnutí (Výroční zpráva Human Rights Watch 2015 - Arménie ze dne 29. 1. 2015 nebo Zpráva Freedom House - Svoboda ve světě ze dne 25. 2. 2015) vybral pouze části, jež proklamují obecné poměry, avšak se nijak nevypořádal s částmi, které prokazují tvrzení stěžovatele. Správní orgán nepřihlížel pečlivě ke všem skutečnostem a řádně neprovedl důkazy potřebné pro dostatečné zjištění skutkového stavu.

[4] Dále stěžovatel namítá, že nesouhlasí s městským soudem ani se správním orgánem, měla mu být udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu. Správní orgán bagatelizujícím odůvodněním konstatoval, že stěžovatel nejprve musí využít všechny řádné prostředky pomoci ve své vlasti, což neučinil. Jaké prostředky ochrany, však správní orgán již neuvedl. V případě politického pronásledování stěžovatele nelze uvažovat nad tím, že by byl stěžovatel chráněn státními orgány podřízenými vládě. Navrhl, aby kasační soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že považuje kasační stížnost za nedůvodnou, a odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí i rozsudku městského soudu. Správní orgán i soud vyhodnotily předestřené skutečnosti individuálně a patřičným způsobem se vypořádaly se všemi důkazy, včetně informací o zemi původu. Stěžovatel je řadovým členem politické strany, která v Arménii působí legálně, je dokonce zastoupena v zákonodárném sboru 36 mandáty a její členové zastávají funkce i v dalších státních orgánech na národní i komunální úrovni. Stěžovatel nezastával žádnou oficiální funkci ani pozici v rámci stranické struktury, pouze organizoval humanitární akce pro obyvatele vesnic, přičemž s místními organizacemi strany se nestýkal. V jeho činnosti mu ze strany státu bráněno nebylo. S ohledem na neznalost základních reálií o straně má správní orgán pochybnost o jeho členství. Ve výkonu volebního práva nebylo stěžovateli bráněno. V napadeném rozhodnutí je uvedeno, kam se mohl stěžovatel obrátit s žádostí o pomoc (policie, příslušné složky státu). Navíc politicky aktivní člověk by měl vědět, kam se má obrátit s žádostí o pomoc. Stěžovatel byl propuštěn ze zaměstnání až dva roky po volbách, nelze hovořit o pronásledování či diskriminaci. Tvrzení o propuštění jsou rozporuplné. Nezjištění původců výhružných telefonátů či SMS zpráv nelze považovat za úmyslnou nečinnost policie, neboť i v zemích s vysokými demokratickými standardy je mnoho takovýchto případů.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je přípustná.

[7] Soud připomíná, že se jedná o věc mezinárodní ochrany, a proto se podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. V opačném případě je totiž na místě kasační stížnost odmítnout jako nepřijatelnou. Stěžovatel se k přijatelnosti kasační stížnosti nevyjádřil. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. V něm interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že jakkoli je smyslem azylového práva poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávím postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel (k tomu blíže viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 - 46, nebo usnesení téhož soudu ze dne 8. 9. 2016, č. j. 2 Azs 188/2016 - 24).

[9] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel krajskému soudu vytýká pochybení, která mohla mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. O ně se může jednat tehdy, pokud krajský soud *„v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti*“ (srov. shora citované usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39).

[10] Stěžovatel zejména namítl, že mu měla být udělena mezinárodní ochrana podle § 12 zákona o azylu, resp. podle § 14a téhož zákona. Namítl, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, neboť nedostatečně či vůbec nijak nezkoumal podstatné azylově relevantní skutečnosti dané věci.

[11] Nejvyšší správní soud po přezkoumání spisového materiálu neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele a ani pochybení v postupu městského soudu, tím

méně pak pochybení zásadní, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost je tedy nepřijatelná.

[12] K problematice pronásledování a udělení azylu podle § 12 zákona o azylu je četná a konstantní judikatura (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007 - 60, ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 - 112, nebo nedávné usnesení téhož soudu ze dne 29. 3. 2016, č. j. 1 Azs 10/2016 – 26). Stejně tak k doplňkové ochraně podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005 – 58, a ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82, nebo usnesení téhož soudu ze dne 14. 6. 2016, č. j. 8 Azs 45/2016 - 31).

[13] K námitce, že skutkový stav věci nebyl zjištěn přesně a úplně, Nejvyšší správní soud odkazuje na rozhodnutí ze dne 22. 3. 2005, č. j. 4 As 56/2003 - 76, v němž konstatoval, že „[p]*okud je z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč v souladu se správním spisem soud shledal zjištění skutkového stavu žalovaným za úplné a spolehlivé, jakými úvahami se řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, a z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatelky v žalobě, potom není důvodná námitka, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu.*“ Napadený rozsudek městského soudu uvedené požadavky kladené na odůvodnění bezpochyby splňuje.

[14] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že výpovědi stěžovatele (ohledně jeho účasti na demonstracích, nové předsedkyně strany, ukončení zaměstnaneckého poměru, aj.) učiněné v rámci řízení před žalovaným nejsou zcela konzistentní. Oproti tomu správní orgán dostál svým povinnostem, neboť si zajistil dostatek dalších podkladů, aby mohl dostatečně zjistit skutkový stav a meritorně rozhodnout (k tomu blíže viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, či rozsudek ze dne 29. 8. 2014, čj. 5 Azs 14/2013 - 32).

[15] Nejvyšší správní soud k námitce stěžovatelova pronásledování v zemi původu uvádí, že souhlasí se závěry žalovaného i městského soudu. Ze spisového materiálu není patrné, že by byl stěžovatel perzekuován ze strany státu či vlády. Výhružné telefonáty a SMS zprávy přicházely dle tvrzení stěžovatele od neznámých lidí, kteří se měnili, a jejich čísla byla skrytá. Stěžovatel se s tímto problémem obrátil na policii, která dle jeho slov začala vyšetřování, které ale nevedlo k žádnému výsledku. Nejednalo se však o nečinnost státního orgánu, aby bylo možné pronásledování přičítat státu v důsledku jeho laxnosti (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 – 68, nebo ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41).

[16] Politická aktivita může být relevantním důvodem vyhrožování a pronásledování. Nikoliv však v případě stěžovatele. Nejvyšší správní soud, vycházeje z obsahu spisu a skutečností, které stěžovatel nerozporoval, konstatuje, že stěžovatel nebyl politickým aktivistou strany či hnutí, jehož příznivci či členové jsou pro své přesvědčení terčem výhružek či útoků. Strana Prosperující Arménie je zavedenou politickou stranou, která má již delší dobu své zastoupení v zákonodárném sboru či jiných orgánech veřejné moci v

Arménii. Ze zpráv o situaci v Arménii, které byly podkladem pro rozhodnutí žalovaného, nevyplývají závěry o perzekucích příznivců této strany a ani sám stěžovatel neuvedl, že se něco takového děje.

[17] K ukončení jeho zaměstnaneckého poměru soud konstatuje, s ohledem na obsah spisu a tvrzení stěžovatele, že se tak stalo až dva roky poté, kdy měl stěžovatel konflikt v práci, nikoli bezprostředně po něm. Navíc stěžovatel v práci „naoko“ sdělil, že bude volit prezidenta Serže Sarkisjana, avšak následně volil jiného kandidáta, což se nikdo nedozvěděl. Proti ukončení pracovního poměru se stěžovatel ani nijak nebránil podle vnitrostátního práva. Nelze tak okolnosti ukončení jeho pracovního poměru považovat za azylově relevantní. Žádné z výše uvedených jednání nelze považovat samostatně za takové, které by dosahovalo intenzity pronásledování. Není tomu tak ani při jejich kumulativním sečtení (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 6 Azs 4/2012 - 67).

[18] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost nesplňuje podmínky přijatelnosti. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; nebylo shledáno ani zásadní pochybení městského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů stěžovatelovu kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[20] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2016

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu